

Podmaniczky Szilárd

Délutánig a rejtély csak fokozódik

Aznap reggel pizsamában ébredtem. Ami normális körülmények között nem lett volna meglepetés, de abban a kánikulai hőségben hetek óta meztelenül aludtam. Kinyújtottam a kezem, üres ágyat találtam. Noémi nem feküdt mellettem, a hálószoba ajtaja csukva, rajtam pedig pizsama.

Roszzat sejtettem.

Így szoktak kezdődni azok a reggelek, amikor este addig borozunk, míg végül olyan témára evezünk, amivel megsértjük egymást.

A szám kiszáradt, fölkönyökölttem a párnára, és éjszakai emlékeim között kutattam, miről is beszéltünk legutóbb. Átfutottam azokat a szóba jöhető témákat, amelyekről tudtam, hogy másként gondolkodunk. Könyvkiadásról például biztosan nem esett szó.

Noémi úgy gondolja, olyan időket élünk, amikor energiapazarlás könyvkiadással foglalkozni, sőt az internetet is utálja, mert elveszi az embertől a valós tapasztalatokat, elveszi az idejét, megcsócsálja, aztán kidobja a szemébe. Valójában az internet használja az embert, mert ember nélkül nincs internet. Úgy voltam vele, hogy ezt a gondolatot följegyzem.

Előhúztam az éjjeliszekrényből a noteszem és föllapoztam. Odakintről zajok szűrődtek be, Noémi hozzáfoghatott az ünnepi vacsorába nyúló ebéd romjainak eltakarításához. Tegnap volt a házassági évfordulónk, és mivel fiatal házások vagyunk, lendületesen ünnepeltünk.

Tollat ragadtam és beírtam az internetre vonatkozó passzust. Aztán visszala-
poztam, szépen gyarapodtak a jegyzetek. A következő oldalon találtam egy piros tintával készült bejegyzést, amely nem az én írással készült:

„Minden díjat meg akarok kapni, hogy átérezzem jelentéktelenségüket.”
Mellette egy monogram: S. M.

Vajon kinek kerülhetett a kezébe a jegyzetfüzetem, és ki vette a bátorságot, hogy beleírjon? Ráadásul nem is túl nagy marhaságot.

Hetek óta nem járt nálunk senki, és a füzet sem hagyta el a hálószobát. Visszaraktam a füzetet, úgy voltam vele, ha valódi rejtély, délutánig csak fokozódik. Ahogy az előző napon.

Az előző nap szokásosan indult. Kávét főztem Noéminek, bevitettem az ágyba, beszélgettünk. Arról beszéltünk, hogy a házassági évfordulót valamelyik közeli étteremben ünnepeljük meg egy kiadós ebéddel, aztán este majd folytatjuk itt-hon, közben sétálunk a hegyekben.

Hát, akkoriban nem álltunk valami rózsásan, és úgy tettem, mint aki igazán előrelátó és családcentrikus.

Ebédeljünk itthon, mondtam, az éttermekben a leves manapság annyira gyenge, semmi kedvem mosogatólevet szűröcsölni.

Noémi arcán nem látszott semmi, de biztos voltam benne, hogy legbelül kedvenc témánknál tartunk, hogy sóher vagyok.

Szólhattál volna hamarabb, Noé, mondta Noémi. Most mit vegyek ki a hűtőből?

Úgy tettem, mint aki gondolkodik. Valójában gondolkodtam is, de teljesen máson. Ez a következő számú probléma: mindig máson jár az eszem, mint amin kellene. Ezt elismerem. A „most mit vegyek ki a hűtőből” kezdetű kérdések valahogy nem jutnak el a problémamegoldó agyközpontig, a dobhártyám után három centivel megállnak.

Tokány jó lesz? Kérdezte Noémi.

Visszadőltem az ágyra, nem válaszoltam. A tokányra gondoltam, de nem tudtam róla beszélni. Ez is alapp probléma.

Noémi kibújt az ágyból, behúzta maga után az ajtót. Meg voltam sértődve, hogy már megint én hoztam létre a zűrzavart. Ráadásul ünnepnapon. Ami csak kettőnknek ünnep, de most már nekünk se. Elcsesztem.

Nem mozdultam az ágyban. Hallottam, hogy nyílik a mélyhűtő ajtaja, hosszas keresgélés fagyott karajok és dermedt pulykamellek között. Végül egy döntés, az ajtó becsapódott.

Pocsékul éreztem magam, a hátamat kiverte a veríték. Föl fogok-e nőni valaha a feladathoz, hogy az ilyen helyzeteket rutinból elkerüljem? Talán soha. Ahhoz túl egoista vagyok. Képtelen vagyok fölfogni, hogy mi történik a másokban, ezért késnek a reakcióim. Mit késnek? Nincsenek.

Megfogtam a vékony takaró szélét. Megérett bennem a gondolat, hogy visszahúzzam Noémit az ágyba, és azt mondom, kezdjük előlről az egészet. Egyébként ez Noémi egyik kedvenc játéka, amivel föl tud dühíteni. Semmit nem lehet előlről kezdeni. Ha egyszer átszaladt az emberen a történet, ha végigdöngetett az idegpályákon, ahol mély nyomot hagyott benne, amit már nem lehet kitörölni.

Fölcsaptam a takarót és fölpattantam. Abban a pillanatban Noémi olyan hangot adott ki magából, amelyet soha nem hallottam tőle. Nem sikított, mint egy méhcsípte kislány, hanem torkaszakadtából, hörögve üvöltött. Csatában halnak meg ilyen hangokkal az emberek, mikor hátulról átdöfi őket a dárda.

Kirohantam a konyhába, nem sokat tévedtem.

Az a kurva szalonna, üvöltötte Noémi, és körülötte minden csupa vér volt.

Mi az atyáúristen van itt, kiabáltam tehetetlenségemben. Noémi, mit csinálsz?

Az a kurva szalonna, ismételte.

Leszúrtad magad vagy mi van?

Most mit poénkodsz? Levágtam az ujjam!

Az élet is kifutott belőlem. Mit kell ilyenkor csinálni, mikor a másik levágja az ujját? Na, mit? Meg kell nézni.

Mutasd, mondtam, és nem léptem közelebb.

A seb csúnya volt, és onnan, ahol álltam, úgy tűnt, nem fityeg az elvágott ujjrész. A seb iszonyatosan mély volt. Noémi hiába szorította el az ujját, folyt belőle a vér.

Most mit csináljak? Kérdezte.

Szorítsad, mondtam, el kell annak állnia. Tegyük rá ecetes zsebkendőt!

Elment az eszed?

Akkor svédcséppet, mondtam, mert Noémi nekem is mindenre a svédcséppet ajánlja, legyen az orrdugulás vagy bőrszárazság.

A vérzés csökkent, de nem akart elállni. Az egyik fiók, számomra eddig ismeretlen zugából gézt vettem elő, és bekötöttük Noémi ujját.

Jól van, nem lesz semmi baj, nyugtatott, mert valahogy én jobban kikészültem. Noémi folytatta az előkészületeket a tokányhoz. Nem mentem vissza a szobába, leültem a konyhaasztalhoz és figyeltem. Hősnek láttam, de abban is biztos voltam, hogy pillanatokon belül elájul.

Soha nincsenek megfenve ezek a rohadt kések, morogta.

Ha meg meg vannak fenve, gondoltam, akkor azért vágod el az ujjad.

A vér átütötte a gézt.

Szerintem orvoshoz kell menni, mondtam, és fölálltam. Hagyd már a francba a tokányt!

Szó nélkül darabolta a szalonnát.

Mire letusoltam, már pirította a szalonnát és párolta a hagymát. Úgy éreztem, mindenből kimaradok.

Elzártuk a tűzhelyet és elindultunk az orvoshoz, aki nem teketóriázott, összevarrta Noémi ujját. Az csak egy hét múlva derült ki, hogy annyira összevarrta, hogy majdnem azért kellett levágni. A seb nem tisztult.

Este az első két pohár bort gyorsan benyeltem, szégyelltem magam amiatt, hogy a sóherségem miatt majdnem odalett Noémi ujjá. De hát hogy a fenébe tanuljak ebből? Soha többé ne ünnepeljünk itthon? Járjunk állandóan étterembe? Képtelenség.

Estére már csak a fehér gézujjacska maradt, elült bennünk a riadalom, nemkülönben egy-egy kiadós Manhattan koktél.

És most Noémi újra a konyhában volt. Aztán kiült a kávéval a teraszra, hallottam, ahogy becsukta a teraszajtót.

Keményen tűzött a nap, csak déltől vetett árnyékot a diófa. Valami előtetőt kellene a terasz fölé szerelni, de akkor a nappaliban lenne sötét.

Hallottam, ahogy Noémi papucsá csattog a talpán, elindult szétrézni a kertben. Beszélni szokott a virágokhoz, de azok soha nem válaszolnak neki. A kedvességét máshogy hálálja meg a növény. Persze azok, amelyek három tőmondattal után kidöglöttek, nem tudom, milyen hálára gondoltak. Azért azt nem mondhatnám, hogy fiatalon elhunyt növények tetemei borították a kertet.

Egy régi barátom jutott eszembe, aki lecseszett azért, mert nem vágtam le az elhervadt virágokat, nem tüntettem el az elfonnyadt levelet. Azt mondta: „Most gondolj bele! Te szeretnél hullák között feküdni?” A magas intenzitású hasonlatnak megvolt a foganatja.

Föültem az ágyban és kinéztem az ablakon, hátha meglátom Noémi fehér pizsamáját valamelyik bokorból elővillanni. A pizsamát nem láttam, csak szavaikat hallottam. Szitkozódott. Valami új terápia? Egyes növényeket le kell teremteni, hátha jobb belátásra térnek.

Végre kimásztam az ágyból és kimentem a teraszra. A gyomromban is éreztem a forró levegőt. A színek vakítottak, és Noémi pizsamája is vakított. Nem szólaltam meg, vártam, mi lesz az első szava. Ha nem szól hozzám, akkor tegnap tényleg összevesztünk, ami ilyen házassági évforduló után nem is csoda.

Jó reggelt, akartam mondani, de nem jött ki hang a torkomon.

Fölébredtél? Kérdezte Noémi.

Ez sem barátságos, sem haragos nem volt. Vagyis egy kicsit haragos.

Föl, mondtam, és a szemem fölé emeltem a kezem.

Ez a hülye vakond már megint kiborította a virágokat, morgolódott Noémi, csinálni kellene valamit, ez így nem mehet tovább.

Éreztem, hogy a nap áttűz a bőrömmön és a húsomat melegíti. A hajam csomókban állt, a pizsamát átizzadtam.

Nem használnak nekik a riasztóduda? Kérdeztem, mert épp a hangját hallottam. Persze, mindenki ilyen dudát használ, úgyhogy szerencsétlen vakondot egymás kertjébe üldözzük vele.

Nézd meg, ott fut, kiabálta Noémi, és valóban láttam, ahogy domborodik a kerti útra szórt kavics, aztán behúzott a kertbe, és egymás után borogatta a zöldbabokat.

Csinálj már valamit, Noé!

Bevallottan másnapos voltam, az erős hang elbizonytalanított. Ráadásul döntennem kellett. Valamit csinálni vagy nem csinálni. De mit? Kérdeztem.

Akkor minek vetted a rágcsőirtó füstbombát, kérdezte Noémi, és a gondolatától, hogy átizzadt pizsamában rágcsőirtó füstbombákat dugdossak a földbe, számomra túlment a józan ész határain. Merthogy máshol húzódtak ezek a határok.

Bementem a házba, mint aki nem hallott semmit. Gondoltam, a leghelyesebb választás, ha kivonulok a történetből. Aztán megálltam a szobában, és Noémit néztem az ablakon át. Az ujján vakítóan szikrázott a tegnapi kötés. Az én hibám. És most hibát hibára halmozok. Most is cserbenhagyom. Ejnye már, mordultam magamra.

Hol az a bomba?

Beraktad a fészkerbe.

Előszedtem a bombát, bementem gyúfáért. Mire visszaértem, mintha megérezte volna a vakond, meghúzta magát. Percekig vártunk, és egyre biztosabb lettem benne, hogy megkímél az Isten egy vakondrobbantástól.

Letettem a bombát a terasz sarkára és leültem. Levettem a pizsamafölsőt, az alsó szárát fölhúztam a combomig. Napoztam.

Ott van, ott van, kiabálta Noémi.

Hol? A rohadt életbe, elindult.

Hozd a bombát, mondta Noémi, miközben hátrált.

A vakond kidugta a fejét az egyik túrás tetején. Meggyújtottam a füstbombát. Már mint életemben először gyújtottam meg. Fűjt, füstölt, iszonyatosan

büdös volt. Bedugtam a lyukba. Fújt egy percig, aztán kialudt. Vakond sehol. Elolvastam a használati utasítást, ami azt írta, a bombát temessük be, különben a füst a szabadba távozik és nem éri el a kívánt hatást.

Folyt rólam a víz, szédültem, a szemembe ömlő izzadságtól alig láttam. Noémi csípőre tett kézzel nézte a kertet. Meggyújtottam a második bombát, bedugtam a lyukba és betemettem.

Alig néhány másodperc múlva a kert összes vakondjárata füstölni kezdett. Mintha a pokol kapui nyíltak volna meg odalent. A maró füst csípte a nyálkahártyámat, biztos voltam benne, hogy legalább öt fogmosás kell ahhoz, hogy elmúljon.

A föld megmozdult. A kezembe vettem a lapátot. A vakond eszelősen menekült. Megjelent a feje a lyukban. Most mit csináljak? El fog menekülni és visszazamászik, és gyűjthetem a következő bombát. Megmarkoltam a lapát nyelét. „Óvatosan lesújtottam.” Hogy tudja, ki az úr a háznál. De nem lehettem elég óvatos egy ekkora állattal. Eltörtem a nyakcsigolyáját. Parányi vérfolt jelent meg a szája sarkában. Nem mozdult. A szeme csukva volt. Vagy a vakondnak nincs is szeme?

A rohadt életbe. A rohadt életbe, kiabáltam.

Mi van? Kérdezte Noémi.

Agyonütöttem, a rohadt életbe. Megöltem, bassza meg!

Most mit csináljunk?

Most? Te akartad a bombát!

De te vetted.

Én vettem, én vettem.

A pokoli füst még mindig gomolygott a kertben. Eldobtam a lapátot és körbe-körbe járkáltam a vakond teteme körül.

Mérges voltam Noémire, hogy belehajszolt a gyilkosságba. Ha nem erősködik, hagyom a francba. De nem tettem.

Tetűnek éreztem magam.

Most mi lesz? Noéminél itt állt meg a lemez.

Fogtam a lapátot, kihúztam az állatot teljesen a lyukból, merthogy csak derékig bújt ki, mikor lesújtottam rá. Az a hihetetlenül jó és áldott reflexem. Régen milyen büszke voltam rá.

Fogtam egy nejlonzsákot, ráhúztam a lapátom fekvő jászagra. Összekötöttem a zacskó száját és kidobtam a kukába. Mint egy csecsemőgyilkos.

Aztán visszamentem a kertbe és betemettem a lyukat.

Egész nap nem szóltunk egymáshoz.

A nap minden percében átvillámlott rajtam annak valósága, hogy kioltottam egy életet. Hogy elpusztítottam egy élőlényt. Vakondok milliói pusztulnak el titokban a föld alatt, de a világon ennek az egynek én oltottam ki az életét.

És az egész ott kezdődött, hogy nem mentünk el Noémivel étterembe a házassági évfordulónkon.

Nem. Nem ott kezdődött.

Ott kezdődött, hogy összeházasodtunk.